	<p>Kurt Kvarnström Ordförande, Nationella Nätverket för Samordningsförbund</p>	<p>Kontaktinfo <i>mobiltel</i> 070-215 44 00 <i>e-post</i> kurt.kvarnstrom@riksdagen.se <i>hemsida</i> www.nnsfinsam.se</p>
		<p>DATUM 2015-01-19</p>

Projektförslag inom området utvärdering av finansiell samordning, ställd till samordningsförbunden:

Pilotstudie av indikatorer inom den finansiella samordningen

Projektbenämning

Projektet föreslås att kallas "Pilotstudie av indikatorer inom den finansiella samordningen".

Projektägare och projektledare

Huvudansvaret för projektet ligger på Föreningen Nationella Nätverket för Samordningsförbund (NNS) och dess styrelse. NNS ändamål är att stödja samordningsförbunden i deras utvecklingsarbete, vara ett forum för dialog, erfarenhetsutbyte, kunskapsspridning och gemensamt lärande. NNS samlar 71 av landets 80 samordningsförbund som medlemmar.

Ordförande för NNS är Kurt Kvarnström. Kontaktuppgifter: Epost fullstaby@outlook.com, tel 070-215 44 00, postadress Södra Dalarnas Samordningsförbund, c/o Avesta Kommun, 774 81 AVESTA.

Projektledare är utvecklare Jonas Wells som arbetar för NNS. Kontaktuppgifter: Epost jonas.wells@nnsfinsam.se, tel 0706-38 06 17, postadress Södra Dalarnas Samordningsförbund, c/o Avesta Kommun, 774 81 AVESTA.

Bakgrund

Projektets första fas började under slutet av 2012 då tre samordningsförbund gick samman för utforska en gemensam utvärderingsmodell. Detta samarbete ledde så småningom fram till insamlande av 137 indikatorer och en gemensam konsensuskonferens där deltagare med olika perspektiv på den finansiella samordningen möttes och röstade ned indikatorerna till 15 st så kallade kärnindikatorer. Under processens gång involverades både Örebro universitet och Socialstyrelsen i

arbetet. En rapport från Örebro universitet över denna första fas i, som med tiden kallades, indikatorprojektet finns publicerat på NNS hemsida.

Nästa fas i projektet började med en ansökan till Socialdepartementet och involverandet av de två nationella aktörerna för utvecklingen av finansiell samordning, Nationella Rådet och NNS. Ansökan från NNS med stöd av Nationella Rådet beviljades i slutet av augusti för ett projekt till och med årets slut. Projektets mål och resultat var att ta fram ett protokoll med tillhörande mått till de 15 st kärnindikatorerna. Detta gjordes med stöd av Örebro universitet, ett tjugo-tal samordningsförbund som ingick i en referensgrupp och ett samarbete med Nationella Rådets arbetsgrupp. En webb enkät samlade in över 160 svar på hur indikatorerna skulle kunna mätas och under senare delen av hösten konkretiserades förslag på mått med hjälp av bland annat brukarorganisationerna HSO och NSPH samt ett öppet seminarium. En slutrapport lämnades in till regeringen med det färdiga protokollet, utvidgade beskrivningar av varje indikator med tillhörande mått.

Projektet i ett längre och större sammanhang

Att ta fram verktyg för utvärdering inom den finansiella samordningen är en utmaning. Komplexiteten är hög dels p.g.a. att de olika samordningsförbunden utgår från en lokal anpassning av sin verksamhet, strategi och utvärderingsmodell. Det är också komplext eftersom det till sin natur är mångfacetterad och flera aktörer är både inblandade och dessutom aktiva på olika sätt med olika utgångspunkter, synsätt och mål. Med detta avses inte bara samordningsförbunden själva, utan även dess ägare, enskilda kommuner, landsting/regioner, Arbeförmedlingen och Försäkringskassan. Lägg därtill andra intressenter som Socialstyrelsen, Inspektionen för social försäkringen (ISF), olika universitet/högskolor, utvärderingskonsulter och brukarorganisationer. Att ta fram en legitim och användbar gemensam utvärderingsmodell tar tid och kräver ett metodiskt tillvägagångssätt som tar hänsyn till, och faktiskt bejakar, mångfalden av perspektiv men även de väntade och oväntade konsekvenser av en ny och unik lagstiftning i välfärdsområdet som lagen om finansiell samordning är ett exempel på.

Denna projektansökan bör således ses som en del i ett längre och större sammanhang. I bakgrunden bör nämnas studien som Statskontoret genomförde av de tidiga åren efter lagens införande¹. Även ISF:s studie bör nämnas från 2011². Dessa studier av utvärdering inom den finansiella samordningen har pekat på komplexiteten men även på behovet av

---

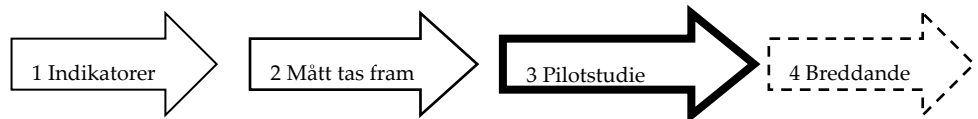
¹ Statskontoret (2008). *Fyra år med Finsam*, 2008:7 & Statskontoret (2008). *Effekter av Finsam?*, 2008:16

² Inspektionen för social försäkring (2011). *Stöd för utvärdering av samordningsförbundens insatser*, 2011:14

utfallsmått och ett mer utvecklat stöd i frågan. Denna ansökan är ett ytterligare steg i denna riktning, mot att utveckla precisa utfallsmått genom indikatorer. Vidare kombinerar den de olika perspektiven på utvärdering både från nationella och lokala aktörer på ett intressant och innovativt sätt.

I ett tidssammanhang bör det förtydligas att detta projekt är ett steg tre i en längre process. Steg ett har ansvarats av initiativtagarna, de tre tidigare nämnda samordningsförbunden, och framtagandet av 15 st kärnindikatorer. Steg två handlar om ta fram mått till dessa indikatorer samtidigt som stödet utvecklas från de nationella aktörerna (NNS och Nationella Rådet) och att arbetet breddas lokalt. Steg tre, detta projekt, handlar om arbetet då indikatorerna med sina utvecklade mått används i skarpt läge för att dra lärdom och säkra upp arbetet inför en bredare lansering. Stegen därefter handlar om fortsatt lärande, en ökad tillämpning och användande samt stegen innan den första nationella utvärdering där indikatorerna är en del av underlaget görs. Möjligheten att jämföra data över tid inom ett förbund, eller mellan förbund och med aggregerad redovisning nationellt kan, med denna process, få helt nya förutsättningar.

Nedanstående bild överskådliggör projektets del (steg 2):

Finansiering för steg tre söks från samordningsförbunden. Principen för finansieringen är så kallat crowdfunding, d.v.s. att varje förbund avgör om den vill stödja projektet och med hur mycket. Stöd för en pilotstudie har redan beslutats av Nationella Rådet och NNS styrelse dock utan finansiella resurser. För följande steg fyra beräknas de insatser som behövs för implementering och spridning av indikatorerna, med måtten, kunna finansieras via det ordinarie arbetet i respektive samordningsförbund och via det stöd som NNS och Nationella Rådets ingående organisationer redan kan ge.. Däremot är det inte, i dagsläget, klarlagt vilken organisation eller organisering som ansvarar för den nationella utvärderingen av materialet som indikatorerna ger upphov till. Under projektiden kommer denna fråga att lyftas med nationella aktörer för att utforska detta. Detta hindrar dock inte aktörerna från att fortsätta sitt arbete med att stödja indikatorprojektets nästa steg. Detta är, trots allt, ett viktigt delmål i sig och en förutsättning för nästa steg med en analys och en ordentlig utvärdering av resultaten.

Slutsatser från höstens indikatorprojekt 2015-01-15

Text från slutrapporten 150115 till regeringen:

Den övergripande målsättningen projektet, att utveckla en gemensam uppföljningsmodell avseende kvaliteten i lokala samverkansprocesser och deras utfall innebär att det i nuläget finns underlag för utveckling av ett mer utvecklat och systematiskt erfarenhetsutbyte mellan flera samordningsförbund, samt en framtida möjlighet att aggregera data på regional och nationell nivå avseende finansiell samordningsverksamhet. Användning av kärnindikatorerna ger samordningsförbunden underlag för att bedöma egen verksamhetsutveckling över tid, möjliggör jämförelser mellan förbund, samt ger dem och ingående parter ett stöd att förbättra den finansiella samordningen av rehabiliteringsinsatser. Genom att utveckla en serie mätpunkter som speglar kärnindikatorerna finns verktyg för att värdera graden av framgång i den valda samverkansstrategin.

Den metodansats som använts med bred och djup förankring via referensgrupp, styrgrupp, workshops, internat och slutseminarium har tagit tillvara en mångfald av perspektiv vilket innebär att kärnindikatorerna och dess mätpunkter fått legitimitet och validitet. För att testa mätpunkternas reliabilitet och relevans krävs ytterligare studier. Ett fortsatt implementerings- och spridningsarbete föreslås för att nå nationell legitimitet för uppföljningsmodellen. Att jämföra indikatorutfall samordningsförbund emellan, eller inom ett samordningsförbund över tid, är inte ensamt tillräckligt för att bedöma kvalitet, då ett utfall kan ligga alltför lågt i förhållande till vad som faktiskt är rimligt att uppnå. Att arbeta med målnivåer för indikatorerna är därför nödvändigt för att kunna utvärdera samverkans effektivitet.

Syfte

Det övergripande syftet med pilotstudien är att, under 2015, testa det verktyg/instrument som det föregående projektet nu har tagit fram. Detta övergripande syftet kan brytas ned i delsyften enligt följande:

- a. Testa reliabilitet/validitet. En forskningsmässig kvalitetsgranskning
- b. Hur tas frågorna emot i lokal miljö? En lärande ansats inför spridning och implementering hos flera förbund
- c. Ta fram handledning till indikatorerna och de tillhörande måtten med instruktion och ingresser samt hur mätningar ska genomföras
- d. Föra dialog med Försäkringskassan om utveckling av SUS för att registrera svar. Att utforska hur SUS kan vara till hjälp för att mäta indikatorerna (eller på annat sätt hitta sätt att samla data digitaliserat)
- e. Undersöka förutsättningar för registerkörning för indikator 11. Att utforska förutsättningarna för att rigga och finansiera en sådan registerutdrag
- f. Att lägga grunden för en mer omfattande forskningsansökan där indikatorprotokollet implementeras i stor skala

Ansökan är formellt uppbackad NNS styrelse och Örebro universitet (genom professor Berth Danermark och fil.dr. Susanna Larsson-Tholén). Ett antal samordningsförbund står redan på tur att ingå i en referensgrupp och det finns intresse för att vara ett pilotförbund uttryckt hos minst elva förbund. Bakom ansökan står även Nationella Rådet och dess ingående organisationer Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Landsting (se bilaga). Detta breda stöd är en otrolig resurs i sammanhanget och viktig för att instrumenten som utvecklas kan få den legitimitet och validitet som behövs.

Mål

- Ett underlag, i form av en projektrapport, som kan fungera som underlag för fortsatt utveckling/användande av indikatorer med mått
- Ett användarvärt och användarvänligt instrument som är mätsäkert och relevant för samordningsförbunden
- Ett stabilt eller ökat intresse hos samordningsförbunden att vilja använda instrumentet (det åläggs projektet att informera regelbundet och bjuda in till påverkan och samtal om utvecklingen)
- Instrumentet är förankrat hos nationella aktörer (det åläggs projektet att fortsätta samtala med Nationella Rådet, dess ingående medlemsorganisationer, Inspektionen för socialförsäkring, Riksdagen, Regeringskansliet och nationella brukarorganisationer som HSO och NSPH i första hand)

Organisation

Projektet leds av en styrgrupp bestående av representant från NNS styrelses arbetsutskott, Nationella Rådet och dess arbetsgrupp. Tjänstemannaledningen från några pilot- eller finansiärförbund ingår också i styrgruppen. Föredragande i styrgruppen är projektledaren med stöd av representant från Örebro universitet. NNS handhar projektets ekonomi och löpande bokföring, om inte NNS beslutar att organisera detta på annat sätt exempelvis via ett förbund. Under projekttiden beräknas att tre till fyra styrgruppsmöten genomförs. Avrapportering görs direkt till både Nationella Rådet och NNS styrelse minst en gång under projektiden.

Projektledaren (tjänsteman från NNS) ansvarar för operativ ledning och samordning av projektet. Projektledaren ansvarar vidare för projektets kontakter med externa aktörer såsom Örebro universitet och Nationella Rådets organisationer samt de olika samordningsförbunden både i referensgruppen och nationellt. Projektledaren är föredragande i projektets

styrgrupp. Slutligen ansvarar projektledaren för slutrapportens slutförande. Projektledaren beräknas arbeta upp till 20 % av en heltid i projektet.

Forskartjänster avser tjänster från Örebro universitet, Institutet för handikappvetenskap (IHV) via ansvarig professor Berth Danermark. Dessa tjänster handhar det tekniska arbetet med projektet, och studien av reliabilitet och validitet.

En referensgrupp bildas för taktiska samtal bestående av representanter på tjänstemannaledningsnivå från pilot- och andra intresserade förbund. Denna grupp agerar bollplank i en rad frågor under projektets gång.

En pilotgrupp bildas på operativ nivå med representanter från pilotförbunden för frågor på praktisk nivå samt för att underlätta dokumentation av projektets lärande ansats (se syfte punkt b).

Tid- & aktivitetsplan

Studien ska genomföras under tiden 2015-04 till 2016-03 enligt följande tidplan:

Mars – Förberedelse till uppstart av projektet, möte pilotgruppen 11/3, möte referensgrupp 19/3, presentation Finsamkonferensen i Linköping 24-25 mars

April – Uppstart av projektet, förberedelse av pilotstudie lokalt, göra klar första avstämda version av handledning

Maj till januari – Lokala workshops, insamling av data, dokumenterade reflektioner

Mars – Seminarium med preliminär resultatredovisning av projektet

Slutrapport redovisas till samordningsförbunden senast den 31 mars 2016

April – Publikation av rapport (NNS rapportserie)

Planerad budget

NNS ansöker om finansiering från samordningsförbundengenom crowdfunding enligt nedanstående budget. Samtliga kostnader avser 2015 och 2016 inkl moms. Projekttiden är från april 2015-mars 2016 (150401-160331):

Forskartjänster Örebro universitet	200 000 kr
Samordning/ledning NNS	200 000 kr
Seminarium (december)	50 000 kr

Resor	50 000 kr
Totalt	500 000 kr

Projektets framtid efter avslut

Fortsatt implementering, spridning och vidare arbete planeras under 2016 med samordningsförbunden runt omkring i landet. Detta projekt är en del i en process som redan är igång ett tag men där mycket arbete ännu återstår. Det finns i efterläget av projektet en verklig potential att utvärdering av finansiell samordning hamnar i ett annat ljus och får en ordentlig skjuts framåt. Första tecknet på detta skulle kunna vara en publikation om arbetet i projektet och en närmare presentation av processen, lokala lärdomar och nationella slutsatser samt forskningsresultat genom en utvecklad slutrapport. Detta kan ske under våren 2016, innan sista april. Det fortsatta arbetet med att utveckla utvärderingen inom finansiell samordning behöver givetvis förankras och ske i dialog med Nationella Rådet och de ingående aktörerna samt med forskarsamhället (företrädd här främst genom Örebro universitet). Formerna för och innehållet av detta kommer att diskuteras under projekttiden, men det är troligt att implementerings- och spridningsarbetet, och finansieringen av detta, sker fortsättningsvis inom ramen för samordningsförbundens och de nationella aktörernas ordinarie arbete eller delvis via forskningsanslag (se syfte, punkt f).

NNS och enskilda samordningsförbund emotser således bland annat ett vidare och fortsatt samarbete med Nationella Rådets organisationer och samordningsförbunden nationellt i det pågående arbetet med utvecklingen av utvärdering av finansiell samordning. Detta kommer att synas på flera olika sätt under 2016. Ett logiskt steg, bortom publiceringen av slutrapporten, och med ett positivt utfall av pilotstudien kan det, i steget därefter, komma en första ordentlig rapport med en oberoende analys som kan ge intressenterna mer underlag för fortsatta beslut om finansiell samordning. På vilket sätt och vem som levererar dessa rapporter är dock inte klart i skrivande stund men detta kommer att vara föremål för diskussion under året och utfallen av dessa samtal kommer att redovisas i slutrapporten.

Kurt Kvarnström
Ordförande för Föreningen Nationella Nätverket för
Samordningsförbunden